

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΙΡΑΝΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

ΘΕΜΑ: Περιορισμός των «αυτόκλητων προτάσεων» στις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) στην Αλβανία.

Μετά από τις ασφικτικές πιέσεις των διεθνών οργανισμών για τη λήψη μέτρων κατά της διαφθοράς, η α/ Κυβέρνηση, με την πρόσφατη τροποποίηση του άρθρου 25 του Ν. 125/2013 «Περί παραχωρήσεων και συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα», εμφανίζεται ότι επιχειρεί να περιορίσει την πρακτική των αυτόκλητων προτάσεων κατά την υλοποίηση έργων σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ).

Ειδικότερα, ο πρόσφατος Ν. 50/2019 προβλέπει την κατάργηση της ανωτέρω πρακτικής στα προγράμματα ΣΔΙΤ που αφορούν σε έργα κατασκευής, χρήσης, συντήρησης και αποκατάστασης οδικών υποδομών, έτσι ώστε αυτή να περιορίζεται αποκλειστικά στα έργα κατασκευής, χρήσης και συντήρησης που αφορούν λιμάνια, αεροδρόμια, παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας καθώς και διανομή φυσικού αερίου. Παράλληλα, οι εταιρείες που θα υποβάλουν αυτόκλητες προτάσεις στους εν λόγω τομείς δεν θα δικαιούνται πλέον το μπόνους ύψους 10% επί του διαγωνισμού που θα διενεργείται για το συγκεκριμένο έργο.

Σημειώνεται ότι με τον όρο «αυτόκλητη πρόταση» εννοούμε μία πρόταση που γίνεται με πρωτοβουλία μίας ιδιωτικής εταιρείας προς την Κυβέρνηση, με σκοπό την ανάληψη ενός έργου με τη μέθοδο ΣΔΙΤ. Στην περίπτωση κατά την οποία η Κυβέρνηση εγκρίνει το εν λόγω έργο, υποχρεούται να πριμοδοτήσει με bonus τη συγκεκριμένη εταιρεία, έναντι των υπολοίπων που ενδεχομένως θα καταθέσουν ανάλογη πρόταση, έτσι ώστε, σε κάθε περίπτωση, η προτείνουσα να είναι εκείνη που θα αναλάβει τελικά το συγκεκριμένο έργο.

Υπό το φως των ανωτέρω, καθίσταται προφανές ότι με τις αυτόκλητες προτάσεις ευνοείται η συναλλαγή μεταξύ Κυβέρνησης και συγκεκριμένης εταιρείας, η διαφθορά στη δημόσια διοίκηση, καθώς και η νόθευση του υγιούς ανταγωνισμού κατά την ανάληψη έργων με τη μέθοδο ΣΔΙΤ.

Υπενθυμίζεται ότι οι παθογένειες της μεθόδου των «αυτόκλητων προτάσεων», λόγω του τεράστιου κόστους που επιφέρουν στον κρατικό προϋπολογισμό και του αναποτελεσματικού τρόπου υλοποίησης των δημοσίων έργων έχουν επισημανθεί κατ' επανάληψη από διεθνείς οργανισμούς όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, το ΔΝΤ, καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα, στην πρόσφατη Έκθεση της ΕΤΑΑ (β' σχετ.) αναφέρεται ότι οι συμπράξεις δημόσιου - ιδιωτικού τομέα με τη χρήση της μεθόδου της αυτόκλητης πρότασης παρέχουν στις αλβανικές αρχές τη δυνατότητα να συνάπτουν συμβάσεις με εταιρείες αμφιβόλου επάρκειας, για υποδομές μεγάλης κλίμακας, σε συνθήκες ανεπαρκούς ή ανύπαρκτου ανταγωνισμού και έλλειψης διαφάνειας. Παραδείγματα της στρεβλής χρήσης της μεθόδου ΣΔΙΤ, σύμφωνα με την εν λόγω Έκθεση, αποτελούν τα έργα κατασκευής των οδικών αξόνων Milot-Balldren (α' σχετ.) και Orikum Llogara, τα οποία δημοπρατήθηκαν

χωρίς την υλοποίηση ολοκληρωμένων μελετών κόστους-οφέλους και την τήρηση βασικών κανόνων ανταγωνισμού.

Οι εν λόγω τροποποιήσεις, σύμφωνα με εκπροσώπους διεθνών οργανισμών, κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση, ωστόσο δεν αναιρούν τη δυνατότητα της α/Κυβέρνησης να επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την διεξαγωγή διαγωνισμών για έργα μεγάλης κλίμακας, και να παρακάμπτει τους ευρωπαϊκούς κανόνες περί ανταγωνισμού.